

Udskriftsdato: 9. januar 2026

2021/1 BSF 22 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om flytning af § 7-sager fra Familiereetshuset til familieretten

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 28. oktober 2021 af Mette Thiesen (NB), Peter Seier Christensen (NB),
Lars Boje Mathiesen (NB) og Pernille Vermund (NB)

Forslag til folketingsbeslutning

om flytning af § 7-sager fra Familieretshuset til familieretten

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende regeringsperiode at fremsætte den nødvendige lovgivning, så oplysning og afgørelse af § 7-sager, såkaldte højkonfliktsager, flyttes fra Familiehuset til familieretten under Danmarks Domstole, der samtidig tilføres de frigivne ressourcer og kompetencer og den frigivne specialisering.

Bemærkninger til forslaget

De familieretlige forløb om forældreansvar, samvær, skilsmisse, børnebidrag m.v. starter alle i Familieretshuset (tidligere Statsforvaltningen), hvis opgave det også er at oplyse sagerne. Hvis Familieretshuset ikke kan afgøre sagen, eller hvis en part vælger at klage over Familieretshusets afgørelse i en sag, sendes sagen videre til familieretten under Danmarks Domstole.

Det er forslagsstillernes holdning, at de sværeste og mest komplicerede sager kun skal behandles og afgøres ét sted af det mest kompetente tvistløsningsorgan, der er til rådighed. Det handler om forældres samvær med deres børn og børns samvær med deres forældre.

I medfør af § 7 i lovbekendtgørelse nr. 766 af 7. august 2019 om Familieretshuset (Familieretshusloven) skal højkonfliktsager behandles i Familieretshuset. Højkonfliktsager dækker over komplekse sager med højt konfliktniveau mellem forældrene eller risikofaktorer i form af f.eks. utilstrækkelig omsorg for barnet, vold i familien, chikane, misbrug eller psykisk sygdom. Det er med andre ord sager, hvor hensynet til børn og forældre tilsiger en hurtig, kompetent og endelig afgørelse. Det skyldes særlig, at de involverede børn har et liv, som fortsætter sideløbende med sagen, hvorfor tidsperspektivet i sagerne ofte er af afgørende betydning for, hvordan sagen ender med at falde ud. Der kan f.eks. være tilfælde, hvor én forælder stopper samværet, mens sagen må gå igennem Familieretshuset og familieretten, hvor tidsperspektivet kan være op til 2 år. Her vil den forælder, der tilbageholder barnet, i praksis ofte præge barnet i en negativ retning i forhold til den anden forælder, hvilket kan betyde, at samvær alligevel ikke kan fastsættes og gennemføres.

I sager, hvor en forælder uretmæssigt tilbageholder barnet, kan den tilbageholdende forælder desuden stille sig selv bedre i sagen – uden at myndighederne tillægger den adfærd negativ betydning – fordi vægten lægges på at bevare status quo for barnet. Samtidig tillader den nuværende konstruktion, at det efter dom i visse tilfælde er nødvendigt at starte forfra i et nyt forløb i Familieretshuset – et forløb, som kan obstrueres, så dommen, der allerede er afsagt i familieretten, i praksis underkendes.

Selv om højkonfliktsagerne starter deres behandling i Familieretshuset, vil en part under alle omstændigheder senere kunne få afgørelsen prøvet ved familieretten under Danmarks Domstole. Da Familieretshusets sagsbehandlingstider i almindelighed er genstand for kritik og afgørelserne principielt skal behandles forfra i familieretten henset til Familieretshusets sagsbehandlingstider, savner det fornuft at fastholde behandlingen af højkonfliktsager i Familieretshuset. Oplysninger i form af udtalelser fra myndigheder og institutioner samt børnesamtaler er f.eks. ofte forældede, når sagen kommer i familieretten, og familieretten må derfor indhente opdaterede oplysninger og afholde nye børnesamtaler.

Der henvises til Ombudsmandens kritik af Familieretshuset (»Familieretshusets sagsbehandlingstid i to typer sager«, Folketingets Ombudsmand, den 4. maj 2021), forældres brugeroplevelser (»Forældres tilfredshed med de familieretlige myndigheder«, Karen Magrethe Dahl, VIVE, 2020), indlæg i pressen fra sagkyndige (»Kritikken vælter ned over Familieretshuset: Venter på svar i over halvandet år«, Trina Nielsen, B. T., den 5. maj 2021, og »Rystede advokater: Familieretshusene er en fuldtønet katastrofe«, Tanja Graabæk og Nanna Bolund, Politiken, den 14. januar 2021), og Advokatsamfundets undersøgelse (»Retssikkerhedsbarometer – undersøgelse 2021«, Advokatsamfundet, den 3. februar 2021). I sidstnævnte undersøgelse foretaget blandt 267 advokater svarede 50 pct., at retssikkerheden er dårligere i dag, end den var for 5 år siden. Familieretshuset indtog en fremtrædende rolle i tilbagemeldingerne, hvor advokaterne bl.a. svarede: »Familieretshuset har fjernet retssikkerheden i børnesager«, »Familieretshuset krænker børn og forældres retssikkerhed ved for lange sagsbehandlingstider og vilkårlig sagsbehandling«, og »Når sagsbehandlingen er så langvarende - såvel i Familieretshuset (primært der) som i Familieretten - skrider retssikkerheden - en sag kan være næsten 2 år om blot at komme igennem de to systemer, og det er ikke parterne eller deres advokater, der forhæler sagerne«.

Det er efter forslagsstillernes mening ikke nødvendigt at vente til efter en eventuel lovændring med

at flytte § 7-sager fra Familieretshuset, der under alle omstændigheder ikke har kompetence til at træffe afgørelser og allerede hviler på en forudsætning om, at sagerne i sidste ende afgøres af familieretten. Familieretshuslovens § 32 fastslår allerede, at en § 7-sag skal indbringes for familieretten til afgørelse, når sagen er oplyst og der ikke vurderes at være grundlag for at fortsætte det tværfaglige arbejde med parterne. Der kan derfor ikke sættes spørgsmålstegn ved familierettens almindelige kompetence og dygtighed, men forslagsstillerne erkender dog, at familieretten bør tilføres nødvendige kompetencer og ressourcer, når den overtager området, som følge af at oplysningen af sagen også fragår Familieretshuset. Således bør familieretten tillægges pligt til at udarbejde børnesagkyndige undersøgelser i sagerne, mulighed for at udarbejde forældrekompetenceundersøgelser og pligt til straks at fastsætte midlertidigt overvåget samvær som led i oplysningsgrundlaget i sager, hvor en forælder uretmæssigt afskæres fra kontakt til et barn f.eks. i forbindelse med et samlivsophør, eller hvor et samvær tidligere har været praktiseret i henhold til en mundtlig aftale. Den fornødne specialisering af dommerne bør ligeledes tilgodeses, således at familieretten består af specialiserede dommere, hvor den individuelle dommers sagsbyrde udgøres af minimum 80 pct. familieretlige sager om forældremyndighed, bopæl og samvær.

Specialiseringen er nødvendig på samværsområdet, hvor højkonfliktsager hører til blandt de absolut mest komplekse af de familieretlige områder. Det er i den forbindelse forslagsstillernes holdning, at samværsområdet i sin tid blev fjernet fra domstolenes kompetenceområde, netop i erkendelse af at en manglende specialisering af dommerne indebar, at sagerne dengang ikke blev behandlet optimalt, fordi den komplekse administrative praksis var ukendt for mange dommere.

Forslagsstillerne bemærker, at støtte til forslaget hverken skal ses som en tilkendegivelse af støtte til eller modstand mod Familieretshuset i sin helhed. Det afgørende er, at et unødigt og tidsforlægende led i behandlingen af højkonfliktsager udgår.

Finansiering

Siden etableringen af Familieretshuset har Familieretshuset flere gange modtaget ekstrabevillinger bl.a. til nedbringelse af sagsbehandlingstiden på næsten 350 mio. kr. (»Ny aftale skal nedbringe ventetider i Familieretshuset«, Indenrigs- og Boligministeriet, den 7. december 2020, og »Forældre er mindre tilfredse med skilsmisssystemet efter reform«, Indenrigs- og Boligministeriet, den 7. september 2020). På trods af at der er tilført flere midler, er der efter forslagsstillernes opfattelse ikke udsigt til en bedre sagsbehandling for børnene i højkonfliktsagerne.

Finansieringen skal derfor bero på de ikke ubetydelige midler, der frigøres, når Familieretshusets kompetence til at behandle højkonfliktsager overgår til familieretten.

Skriftlig fremsættelse

Mette Thiesen (NB):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om flytning af § 7-sager fra Familieretshuset til familieretten.

(Beslutningsforslag nr. B 22)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.